

Forflag, vilde det ikke være paa sin Plads, om jeg ved denne Lejlighed søgte at rejse en lang Forhandling om det enkelte Punkt i Lovforslaget, hvorom jeg har en noget anden Opfattelse end det øvrige Udvalg. Jeg haaber imidlertid, at det maa være mig tilladt at føje blot et Par Bemærkninger til det meget kortsattede Forbehold, som jeg har taget i Betænkningen.

Som ærede Medlemmer ville have set, og som det nu ogsaa med stor Styrke og meget udførligt er blevet gjort gældende af den ærede Ordfører, er det det 3dje Stykke i § 4, som Uoverensstemmelsen samler sig om, Spørgsmaalet om, hvor vidt man i dette Lovforslag skulde indsette en Bestemmelse, der aabner Regeringen Udgang til at afslutte Overenskomst med andre Lande, hvorefter det bliver forbudt at oversætte fra fremmede Sprog til Dansk og omvendt, uden vedkommende Forfatters Tilladelse. Jeg har i de saa Bemærkninger, jeg har skrevet i Betænkningen, sammenlignet dette Forhold med Beskyttelse, den moderne Beskyttelse, og den ærede Ordfører anede meget over dette Udtryk og søgte at påvise, at den Beskyttelse, som her er tænkt paa at indføre, Forfatterbeskyttelse, ikke har noget som helst at gøre med Toldbeskyttelse. Jeg giver den ærede Ordfører Ret i, at ganske sammenstilles kunne de to Arter af Beskyttelse ikke, men noget til sælles have de dog. De have nemlig det til fælles, at de komme til at virke paa samme Maade, og dersom de ikke kom til at virke paa samme Maade, saa opfyldte de ikke deres Hensigt. Det, som tilsigtes ved at indføre et saadant Forbud mod Oversættelser fra et Sprog til et andet, er jo det, at Forfatterne paa begge Sider, haade de indenlandske og de fremmede, skulle have en Fordel deraf; den ærede Ordfører lagde særlig Vægt paa, at det skal være en Fordel i ideel Retning, men det er dog ogsaa Hensigten dermed at skaffe dem en økonomisk Fordel, og for saa vidt det lykkes at skaffe dem en økonomisk Fordel derved, saa vil det meget ofte i alt Fald medføre en Fordyrelse af Bogmarkedet i det hele. Altsaa Beskyttelsen bestaar deri, at de, som saa den, opnaa en Fordel paa de købendes Befølning, og deri ligner altsaa denne Beskyttelse al anden Beskyttelse, ogsaa Toldbeskyttelse.

Den ærede Ordfører dvælede meget udførligt ved Retsspørgsmaalet. Jeg skal ikke komme ind paa det, thi dels vilde det ikke anstaa sig for mig at diskutere den Slags Retsspørgsmaal med den ærede Ordfører, og dels synes mig heller ikke, der er særlig Anledning, saaledes som Sagen foreligger, til at komme vidt ind derpaa. En Bemær-

ning vil jeg dog gøre i Anledning af, hvad den ærede Ordfører sagde, og det er den, at han gik, synes det mig, stadig ud fra, at der her er Tale om at tage en naturlig Ret fra Forfatteren. Mig forekommer det, at det jo egentlig ikke er det, der er Tale om, at tage noget fra Forfatterne, som de allerede have, men det, som der er Spørgsmaal om ved dette Lovforslag, er at give dem en Ret, som de hidtil ikke have haft. Hvis det altsaa er deres naturlige Ret, som den ærede Ordfører saa stærkt fremhævede, er det i hvert Fald en Ret, som ikke før har været anerkendt, og som jo ikke kan komme til Virkning, førend man faar en Lov derom. Jeg mener, at man kan ikke ganske se bort fra, at det, man her vil gøre, er ikke at skære noget bort, at skære en Gren bort af den Ret, Forfatterne have, — i alt Fald ikke af den Ret, som de have som anerkendt Ret — det er at give dem en ny Ret, eller foretage en Udvidelse af den Ret, som de ifølge dansk Lov hidtil have haft. Det stiller altid Sagen noget anderledes. Selv om det er deres naturlige Ret, ville de ikke kunne gøre den gældende, førend dansk Lovgivning i den Henseende tager dem under Armene.

Nu er det jo et Spørgsmaal, synes det det mig, om det i og for sig, set fra et almindeligt Standpunkt, vil være rigtigt og fordelagtigt for dansk Litteratur og dansk boglig Oplysning i det hele at give denne Udvidelse af den bestaaende Ret. Vil det nu være til nogen stor Fordel for de danske Forfattere? Der siges, at det er ophøst tidligere, at der er en Del af dem, der oversættes til fremmede Sprog, og der vil naturligvis altid være en Del, der fremdeles vil blive det; men faar man et Forbud mod Oversættelse uden Forfatterens Tilladelse dertil, er jeg dog tilbøjelig til at tro, at en hel Del af de Oversættelser, der nu foretages fra Dansk til fremmede Sprog, ikke mere vilde finde Sted. Man vil saa holde sig til et mindre Antal af de mest begavede, mest talentfulde Forfattere. For dem vil det naturligvis være en økonomisk Fordel, om de kunde faa et Honorar for Oversættelserne. Men for de fremmede Forfattere synes det mig ikke at kunne spille nogen Rolle. De fremmede Lande, som der her er Tale om, ere jo store Lande, og de Forfattere, som skrive der, skrive for et meget stort Publikum. De af dem, der due noget, ere derfor sikkert saa velstillede, at det spiller en meget underordnet Rolle for dem, om de kunne faa Betaling for de Oversættelser, der foretages fra det fremmede Sprog til Dansk. — Men for det mindre Antal af